KELEMEN HUNOR RMDSZ-ELNÖK A MAGYAR ÁLLAMFŐJELÖLT-ÁLLÍTÁS FONTOSSÁGÁRÓL, A ROLLEREZÉSRŐL, DINESCU AJÁNLATÁRÓL

„Ha felkerül az étlapra, elfogyasztják a közösséget”

Esélyeit illetően két lábbal jár a földön Kelemen Hunor, aki szerint azonban az erdélyi magyar emberek számára önbecsülés kérdése, hogy legyen saját jelöltjük a romániai államfő-választáson. Az RMDSZ elnöke a Krónikának adott interjúban úgy vélte, a román jelöltek csak a magyarok szavazatait akarják, a problémáit nem. Megkérdeztük a politikust, átértékelte-e a kormányfőnek kinevezett Ludovic Orbanról alkotott véleményét, ugyanakkor megtudtuk, miért köszönte meg Klaus Johannis korábban az RMDSZ-nek, hogy nem támogatta őt.

» ROSTÁS SZABOLCS

– Bár mostani beszélgetésünk apropóját a hétvégi államfőválasztás adja, nem térhetünk ki a megmérettetés kampányával egybeeső kormánybuktatás, valamint az új kabinet megalakulása elől. Milyen megfontolásból döntött az RMDSZ a PNL-kormány megszavazása mellett? Átértékelte a Ludovic Orbanról alkotott eddigi, nem túl kedvező véleményét?

– Mindenekelőtt az úzvölgyi katonai temető ügye miatt szakítottuk meg a parlamenti együttműködést a PSD–ALDE-koalícióval, amely néhány hónappal később, az ALDE kilépésével elveszítette többségét. A Nemzeti Liberális Párt (PNL) egyértelműen azért időzítette októberre a kormánybuktatási kísérletét, hogy az államfő-választási kampányban fel tudjon mutatni valamit; jelöltje, Klaus Johannis másról se beszélt, csak a PSD-ről. A PNL tudomásom szerint nemigen keresett kormányzati partnereket magának, a Băsescu-féle pártot kivéve nem is akart velük kormányozni senki, így eldőlt, hogy kisebbségi kormány lesz. Bár szeretnénk magyarbarát román pártok közül választani, mi is abból vagyunk kénytelenek főzni, amit a kamrában találunk a bukaresti parlamentben, márpedig ezt a román választók töltötték fel 2016-ban. Akárcsak a többi román politikai alakulatban, a PNL-ben is vannak nacionalisták, magyarellenes, sovén politikusok, ezen a mostani kormányváltás sem változtatott. Akadnak köztük, akik indokolatlanul, politikai számításból támadtak bennünket, mégsem nevezném őket feltétlenül megygyőződéses magyarellenesnek. A román politikában amúgy is megtapasztaltuk, hogy amikor valaki közel kerül a kormányzati felelősséghez, vagy megkapta azt, hirtelen elkezd viselkedni. Ludovic Orbannal április óta volt néhány beszélgetésem, arra kértem, próbáljon úgy viselkedni, tervezni, hogy ne lehetetlenítse el teljesen a közép- és hosszú távú együttműködésünket. Végül is ugyanabba az európai politikai pártcsaládba tartozunk, és volt időszak, amikor jó volt az együttműködés közöttünk, nem kellene ezt teljesen elrontani. Ekkortól érezhetően megváltozott az ő, és számos kollégája retorikája. Nem értékeltem én újra Orbant, a következő időszak cselekvései fogják bebizonyítani, hogy mire várhatunk. Ha a dolgok nagyon nem változnak, akkor a 2020-as parlamenti választások után a liberális párt lesz az első helyen. Ma még persze nem tudni, lesz-e szükségük koalícióra, de én jobbközép kormánynak vagyok a híve, szerintem gazdasági szempontból is ez lenne jó Romániának. Ezt még a PSD-seknek is elmondtam.

– Nem lehetett többet kihozni a PNL-lel kötött együttműködési megállapodásból? A liberálisok megígérték ugyan a kétfordulós polgármester-választást ellenző RMDSZ-nek, hogy a választójog módosítása terén sem kerülik meg a parlamentet, viszont az USR-rel és az ALDE-val éppen a jelenlegi egyfordulós megmérettetésről való áttérésben állapodtak meg. A kisebbségi jogokra, az erdélyi magyarokat érintő problémákra vonatkozóan sem lehetett több konkrétumot kicsikarni annál, hogy az új kormány tiszteletben tartja a nemzetközi előírásokat?

– A kétfordulós polgármester-választás esetében a mi szempontunk az volt, hogy a kormány ne kerülje meg a parlamentet sürgősségi rendelettel vagy felelősségvállalással, mert ebben a két esetben a törvényhozás semmit nem tud tenni. Ez minket teljes védettség nélkül hagyott volna. A PNL az USR-rel és az ALDE-val eddig is támogatta a kétfordulós rendszerre való áttérést, de soha nem volt többségük átvinni, és ezután sem lesz, mert többen vagyunk, akik az egyfordulós rendszer megőrzését támogatjuk. Az ördöggel is hajlandó vagyok összefogni ezért, hiszen legitim, demokratikus, ugyanakkor senki ne kérjen tőlem olyat, ami a magyar közösség érdekei ellen való: két forduló esetén startból elveszítenénk a potenciálisan megnyerhető polgármesteri tisztségeink húsz százalékát. A kisebbségi jogok tekintetében figyelembe kell venni, hogy választási évben vagyunk, amikor két lehetőség van: nem akarok megegyezni, mindent beírok a megállapodásba, amit a másik fél nem vállal, vagy megpróbálom előkészíteni a parlamenti megmérettetés utáni időszakot. A középtávú tervezés híveként inkább azt mondtam, lássuk, össze tudjuk-e szoktatni a szervezeteinket. Eddig nem volt nyilvános, de például a szakbizottsági meghallgatása előtt a kollégák leültek az új román védelmi miniszterrel, elmondták az úzvölgyi temetővel kapcsolatos megoldási javaslatunkat, Nicolae Ciucă pedig katonaember lévén értette, miről beszélünk. Lássuk, mi történik a következő egy év alatt.

– A parlamenti bizalmi szavazás előtt tartott beszédében többször is felszólította a liberálisokat, hogy ne játsszák el a jövő évi parlamenti választások utáni jobbközép kormány esélyét. Tehát el tud képzelni a PNL-lel hosszabb távú együttműködést, akár kormányzást is?

– Ilyet egy évvel a választás előtt nem lehet kizárni. Nem minden áron, de ha lehet, élni kell a kormányzati eszközzel, ha pedig ott vagyunk, akkor jobbközép megoldásokat kell keresni. El kell felejteni azt a politikust, aki úgy áll a választók elé, hogy szavazzatok rám, mert az idők végezetéig ellenzékben akarok lenni. Nem szégyen, hogy a végrehajtó hatalmat akarod, elvégre erről szól a politika.

» **Azért van szükség államfőjelöltre akkor is, ha esélytelen, mert jó alkalom megpróbálni meggyőzni a román embereket arról, hogy nem akarunk elvenni tőlük semmit, mi is jobb országot szeretnénk.**

GÖNCZ TAMÁS

Kelemen Hunor úgy véli, jobban el tudná látni az államfői tisztséget az eddigi elnökökhöz vagy a többi jelölthöz képest

– Az RMDSZ hatodik alkalommal indít jelöltet a romániai államfőválasztáson, Ön harmadszorra vág neki a megmérettetésnek. Mi motiválja ebben az esélytelen versenyben, illetve milyen érvekkel igyekezett meggyőzni az erdélyi magyar választókat, hogy van tétje a választásnak?

– Hosszú ideig nyitva hagytam a kérdést, végül a kollégáimnak köszönhetően döntöttem az indulás mellett. Azon kívül, hogy azt gondolom, jobban el tudnám látni az államfői tisztséget az eddigi elnököknél vagy a többi jelölteknél, én is két lábbal járok a földön, ugyanakkor az embernek kampányban úgy kell viselkednie, mint akinek esélye van. Ha a szerepét játssza, a színésznek is hisz a közönség, ha viszont egyebet, akkor nem. A személyes ambícióm az, hogy hagyjunk jobb országot magunk mögött annál, mint amit örökségül kaptunk. A magyar emberek számára önbecsülés kérdése, hogy legyen magyar jelölt a romániai államfő-választáson. Mi 2019-ben kaptunk olyan ajánlatot, hogy indítsunk nem magyar államfőjelöltet, de elvetettük.

– És ki lett volna az?

– Mircea Dinescu (költő, publicista – szerk. megj.), aki felhívott a nyáron, és arra kért, legyen ő az RMDSZ jelöltje. Eddig erről nem beszéltünk, de ő ezt most nyilvánosságra hozta, így én is beszélhetek róla. Csak egy magyar jelölt vállalja a nemzeti közösségünk képviseletét. Az elmúlt harminc évben a román jelöltek közül senki nem vállalta a magyarok problémáit, csak átlépnének ezeken, mint a lócitromon, de megoldani nem akarják. Azt is bele kell kalkulálni, hogy a politika időnként erőt is jelent, fel tudod-e mutatni vagy sem. Mi negyven százalékot nem tudunk felmutatni, de ha látják a közösség arányos erejét, akkor úgymond az asztalnál fog ülni a magyarság képviselete, és nem kerül az étlapra a közösség, mert előbb-utóbb elfogyasztják. Ezért van szükség jelöltre akkor is, ha esélytelen, hiszen jó alkalom megpróbálni meggyőzni a román embereket arról, hogy nem akarunk elvenni tőlük semmit, mi is jobb országot szeretnénk.

– Mennyire értek célba a főbb kampányüzenetei? Sikerült-e több tiszteletet kivívnia a magyarok számára a románok részéről, megszólítania a fiatalokat, a zöld szemlélet iránt fogékony réteget? Apropó, látjuk majd rollerezni, kerékpározni a kampány után is?

– A respektre épülő üzenet szerintem telitalálat, nagyon sok pozitív visszajelzést kaptunk. Bár nem mindig a nagy nyilvánosság előtt, de fiatalokkal immár két éve találkozom rendszeresen, mégpedig azért, mert 1989 után felnőtt egy olyan nemzedék, amelynek teljesen más viszonyítási alapja, elvárása van, nincs közvetlen tapasztalatuk a szabadság hiányával, és mást várnak a politikusoktól, mint az én generációm. Nem szabad elveszíteni ezt a nemzedéket, amelynek tagjait érdekli a nemzetiségi ügy, az identitás kérdése, de határozottan foglalkoztatja őket a környezettudatos életmód is. Az RMDSZ eddig foglalkozott a környezetvédelemmel, voltak minisztereink is, de belátom, hogy nem volt erős üzenetünk ezen a területen. A mostani kampányban változtattunk, és nem fogunk itt megállni, de nem azért, mert az RMDSZ zöldpárt lett, hanem mert a környezettudatos élet nem lehet egyetlen politikai oldal apanázsa, a környezetvédelem nem ideológiai kérdés, hanem mindannyiunké, és nekünk, konzervatívaknak nem szabad hagynunk, hogy a liberális vagy a baloldal kisajátítsa. Amúgy én a gyerekeimmel szoktam rollerezni, biciklizni, csak ezt kampányon kívül nem filmezik le, nem kerül a Facebookra. Magamat is nevelem, próbálok változni, amikor pedig alkalmunk lesz, a szolgálati autót hibridre cseréljük.

– 2014-ben 330 ezer szavazatot kapott. Milyen eredménnyel lenne elégedett most vasárnap?

– Ha megnyerném a választást, és bejutnék a második fordulóba; minden, ami ennél kevesebb, nem töltheti el nagy elégedettséggel a jelöltet. A mi eredményünket nemcsak azzal mérjük, hogy bent vagyunk-e a második fordulóban, de nem fogok számokat, arányokat mondani, megvárjuk november 11-ét. Azt gondolom, hogy lelkiismeretesen, tisztességesen végigcsináltuk ezt a kampányt, eljuttattuk az üzenetünket, így jól végeztük a munkánkat.